

talte om Forskjellen mellem de 32 St. og de 36 St., som danne Forskjellen mellem Fleertallet og Mindretallet. Det var altsaa kun om denne Forskjel, jeg talte, men jeg har selvfølgelig, idet jeg talte om dette Punkt, ikke taget Hensyn til de øvrige Bidrag, hvorom der kunde være Tale, idet jeg altid holder af at holde mig til eet Punkt og ikke at svæve om i andre Retninger, som ikke staae i Forbindelse dermed. Derimod maa jeg gjøre en Bemærkning med Hensyn til den Udtalelse af den ærede sidste Taler, at det skulde være en ganske forunderlig Paa-stand, som var bleven fremsat af det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (N. Andersen), naar han meente, at det ikke kunde ansees for hensigtsmæssigt eller passende, ja heller ikke for ønskeligt i sine Virkninger, at de forskjellige Communer eller Skoleraad kunde tage Beslutning om Anvendelsen til forskjellige Formaal af Midler, hvortil ogsaa Staten skulde bidrage, da dette meget let kunde afstedkomme Misligheder, fordi Noget i saa Henseende kunde søge at gjøre større Forandringer end Andre, hvilket da vilde falde tilbage paa Staten, hvorved en ubehagelig Stemning kunde komme frem mellem de forskjellige Skoleraad. Dette var ikke saa slemt, sagde det ærede Medlem, som det, at Communerne bleve tvungne til at udrede Bidrag, som Staten blot for en Deel vilde bære, men hvem er det, der tvinger dem dertil? Det er Lovgivningen, og vi kunne dog virkelig ikke sammenstille de to Ting. Vi, der dog udgjøre en Deel af den lovgivende Magt, maae erkjende, at, naar Noget staaer i Loven og er dens Regel, er det noget heelt Andet, end naar en hvilkensomhelst mere eller mindre privat Autoritet kan tage Beslutning efter Lid og Lækkhed. Fører Lovens Regel til bestemte Udgifter, er der ingen Indvending derimod at gjøre; der kan ikke være Tale om at der kan indtræde noget Misforhold mellem de forskellige, og disse to Ting kunne altsaa i Virkeligheden ikke sammenstilles.

Naar man derimod vil sige, at det, Loven har fastsat med Hensyn til disse Pensjonsbestemmelser, er urigtigt, og at de store Beløb, hvortil de kunne komme til at løbe op, ere for tunge, da ser dette ganske vist Noget, hvorom der kan være forskellige Meninger, og hvori maaskee Mange ville slutte sig til den ærede Rigsdagsmand, men det ligger ikke for og vedrører navnlig aldeles ikke de Indvendinger, som bleve fremsatte af det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds. Derimod forekommer det mig ikke, at enten det ærede Medlem eller nogen Anden, og da heller ikke det ærede Medlem, der talte før (Sylv. Sorgenfens) — om hvem jeg, efter hans Udtalelser ved 1ste Behandling, troede, at han vilde være mere tilbøielig til at opfatte Sagen paa den Maade, som han dengang gjorde, hvilken forekommer mig at være den simple og naturlige Maade at opfatte den paa, medens han nu er gaaet over til en anden Mening i saa Henseende, — berørte, at, der er foregaaet den væsentlige Forandring siden Loven af 8de Marts 1856 udkom, som er bleven en Følge af Skoledirectorens Afstedigelse, hvorved Ministeriets Indflydelse paa Fastsættelsen af Udgifterne er bortfalden. Det lader sig ikke gjøre at oversee dette; man kan ikke sige, at man vender tilbage til Loven af 8de Marts 1866 og ikke gjør nogen Forandring deri; thi der er gjort en Forandring deri og en Forandring, som netop rammer, hvad der her er Spørgsmaal om. Derfor forekommer Sagen mig at være saa simpel og naturlig, og den tidligere Minister, som fremkom med Loven, deels af egen Drift og deels efter Opfordringer, der kom til ham andetstedsfra, har ogsaa fundet, at der, naar der skulde gives en almindelig Lov — og derpaa er jo Udvalget i sin Heelhed gaaet ind — maatte tages Hensyn til de forandrede Forhold, og tages den Bestemmelse, at Staten kun skulde bidrage til de Udgifter, der i Hensyn til Lovgivningen paahviler Skolefondene, men Følgen deraf var, hvad jeg ogsaa bemærker til den ærede Rigsdagsmand ligesoverfor mig